

УДК:[615.015.32+615.279]:613.72

Волгіна Л.М., Рідковець С.Г.

**ІНТЕГРАТИВНА МЕДИЦИНА ТА АНТИГОМОТОКСИЧНА ТЕРАПІЯ:
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ В СПОРТИВНІЙ МЕДИЦИНІ**

(Лекція)

**Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика,
Київ**

Вступ. Фізична культура та спорт, з їх можливістю постійно проявляти фізичну активність, компенсують нестачу рухової активності у сучасному суспільстві. Регулярна фізична активність призводить до підвищення адаптаційних можливостей організму людини. Адаптаційні процеси, однак, не виключають можливості отримання травм. При лікуванні травм у спортсменів, або інших захворювань, важко враховувати можливість ототожнення ліків з допінговими препаратами. В останньому випадку ефективною альтернативою служать біологічні методи лікування, зокрема антигомтоксична терапія.

Мета. Ознайомити лікарів клінічних спеціальностей, зокрема лікарів спортивної медицини, з новими медичними технологіями (гомеопатія, гомотоксикологія) в наданні превентивної, відновлювальної терапії стимулюючих схем дії на організм спортсмена.

Результати. В лекції представлені основні положення гомотоксикології, умови для розвитку нових ефективних методів терапії і можливості їх використання в спортивній медицині. Приведені рекомендації по призначенню препаратів антигомтоксичної терапії у спортсменів, для підвищення фізичної дієспроможності, при травмах і захворюваннях, для зниження рівня можливих ускладнень.

Висновки. Досвід використання АГТТ у спортивній медицині показав, що в комбінації зі звичайними заходами гомеопатична терапія при травмах і

захворюваннях скорочує ризик розвитку можливих ускладнень і знижує витрати на лікування та реабілітацію спортсменів.

Ключові слова: холістична медицина, антигомотоксична терапія, спортивна медицина.

ВСТУП

У світлі сучасних поглядів під медициною розуміється система наукових знань і практичної діяльності, метою яких є зміцнення й збереження здоров'я, продовження життя людей, попередження й лікування хвороб людини.

До даного визначення медицини найбільше всього підходить інтегративна (холістична) медицина. У дев'яностих роках, спочатку в США, потім у Європі з'явилися терміни «інтегративна» і «холістична» медицина. Вони відображають наступний закономірний етап взаємодії нетрадиційної й традиційної медицини. «Holistic» - означає цілісний або повний. Холістичний рух, як напрямок у медицині, виник в Каліфорнії в 20-х роках нашого сторіччя, засновником якого був Ян Крістіан Смете. Основним постулатом цього напрямку є розгляд людини в єдності біологічних, емоційних, психологічних, соціальних проявів. Термін «інтегративна» медицина перетинається з терміном «холістична» медицина й у ряді випадків використовується як синонім альтернативної медицини. Хоча за змістом він повинен не протистояти (альтернатива), а поєднувати (інтеграція) з одержанням нової якості діагностики й лікування на основі сучасної «наукової» медицини. У європейських країнах даний вид медицини зветься біологічним.

В останні роки постійно здійснюються нові підходи для об'єднання наукової та альтернативної медицини. Одним з холістичних напрямків медичної науки, що представляють собою синтез сучасних досягнень - аллопатії та гомеопатії, є гомотоксикологія.

Гомотоксикологія – це медична теоретична концепція, заснована на уявленні про нагромадження токсинів в організмі і їх дії, що ушкоджує тканину. Засновником гомотоксиології є німецький лікар і вчений Ганс-Генріх

Реккевег (1905-1985). Відповідно до його теорії, організм є відкритою й прагнучою до рівноваги біологічною системою. Ця рівновага може бути порушена внаслідок нагромадження ендогенних і екзогенних гомотоксинів (токсинів людини). Надлишкове нагромадження гомотоксинів у тканинах організму обумовлює захворювання. Згідно Г.-Г. Реккевегу хвороба являє собою прояв біологічно доцільних захисних реакцій, спрямованих проти ендогенного або екзогенного гомотоксина, або є біологічно доцільною спробою організму компенсувати гомотоксичне ушкодження для того, щоб підтримати життя так довго, як тільки це можливо. Це відбувається за рахунок механізму «великої захисної системи» - системи саморегуляції й захисту організму.

У свою чергу, самі патологічні зміни в організмі визначаються як гомотоксикоз. Трактують, що впливає звідси, хвороба як «боротьба організму з токсином у спробі протистояння і його виведення» і лежить в основі розуміння здоров'я. Тобто метою лікування є запобігання подальшого надходження токсинів в організм і усунення інтоксикації.

Найважливішу роль у реалізації даних ефектів Г.-Г. Реккевег відводив «великій захисній системі», що включає ретикуло-ендотеліальну, гіпофізарно-адреналову, нервово-регуляторну й тканьові детоксикаційні складові. Згідно із сучасним трактуванням, цьому поняттю відповідає «нейро-імуно-ендокринна система», з виділенням тут трьох блоків — психо-вегетативного, імуного й «основної регуляції з матриксом» (Х. Хайне, 2001).

Існує ряд особливостей гомотоксикології як напрямку терапії, що дозволяють, зокрема, відзначити подібності та відмінності цього методу лікування з гомеопатичним і алопатичним методами. При тому, що до складу комплексних антигомотоксичних препаратів входять гомеопатичні компоненти, терапевтичний підхід гомотоксикології аналогічний аллопатії – діагностика й призначення комплексних біологічних препаратів здійснюється не на основі ментальної й соматичної симптоматики та принципу подоби, як у гомеопатії, а на основі анатомо-клінічного діагнозу. Комплексний склад антигомотоксичних препаратів дозволяє призначати їх за показниками до застосування, таким

чином, робить їх доступними лікарям, що не мають спеціалізованої гомеопатичної підготовки.

Для того, щоб лікувати без гомеопатичних загострень можна й необхідно використовувати комплексні антигомотоксичні препарати (АГТП). Завдання лікаря – підібрати засіб, найбільш подібний зміненому стану організму на даному етапі та одночасно попередити розвиток гомеопатичного керування. Це не тільки вибір препарату, вибір потенції, на першому місці – вибір дози, вибір способу введення: той самий препарат можна призначити сублінгвально, увести внутрішньом'язево, увести по ходу меридіана, в акупунктурну точку. І навіть в акупунктурну точку можна ввести підшкірно, внутрішньошкірно або створити біологічне депо – увести підшкірно та внутрішньошкірно.

Завдяки тому, що препарати створені в різних лікарських формах – розчинів для ін'єкцій, таблеток, краплях, мазей і т.д. - з'явилися умови для розвитку нових ефективних методів терапії. Залежно від особливостей вибору препаратів, вибору способу й місця введення, а також стратегії й тактики лікування можна виділити такі методи, як **біопунктура** – гомеопатичні препарати вводяться в болючі точки та зони, у тригерні точки та зони проекції (застосовується для лікування спортивних травм і больових синдромів опорно-рухового апарата, а також для терапії запальних захворювань деяких внутрішніх органів і ряду функціональних порушень), **фармакопунктура** – при даній методиці використовуються гомеопатичні засоби, які можуть змішуватися зі звичайними препаратами (місцевими анестетиками, протизапальними засобами й т.п.), ін'єкції можуть проводитися в тригерні точки та зони, у зони проекції органів і в інші місця, **гомеосініатрія** – у рамках цієї методики використовуються тільки гомеопатичні засоби, які вводяться в точки акупунктури (у такий спосіб вдається поєднувати кращі властивості гомеопатії та акупунктури й суттєво підсилити ефект лікування), **гомеомезотерапія** – лікарські засоби вводяться неглибоко, внутрішньошкірно або підшкірно в ділянку обличчя, шиї й т.п.

Біопунктура та інші методики дозволяють “доставляти” гомеопатичний препарат безпосередньо у вогнище хвороби. А це гарантує більш стійкий і швидкий терапевтичний ефект. Більше того, у цих методів практично немає побічної дії та протипоказань, і вони можуть успішно сполучатися зі звичайними видами лікування (як медикаментозними, так і немедикаментозними).

У цей час сучасний розвиток спортивної медицини також характеризується інтегративною, холістичною спрямованістю. У першу чергу, це стосується впровадження методу гомотоксикології в практику роботи спортивного лікаря. Як приклад успішного застосування антигомтоксичних препаратів можна привести дані лікування патології опорно-рухового апарата (ОДА) у спортсменів.

Основним симптомом при травмах і ураженнях ОДА є біль. Сучасні підходи до терапії больового синдрому ОДА потрібно визнати незадовільними. Незважаючи на прогрес у вивченні патофізіології больового синдрому опорно-рухового апарата, підходи до терапії в наш час практично не змінилися.

При використанні системного підходу до патофізіології больового синдрому потрібно усвідомити необхідність багатоцільового впливу. Подібний підхід пропонують комплексні препарати Траумель С, Цель Т та Дискус композитум, які мають доведену дію та підтримують ауторегуляторні системи організму, а не пригнічують їх. Ефект даних препаратів підсилюється за рахунок спеціальних технік введення і режимів призначення, що попереджує розвиток хронічного запалення. Препарат Траумель С впливає на різноманітні аспекти гострого запального процесу, і є препаратом першого вибору при больових синдромах опорно-рухового апарату. При довготривалому запаленні і дегенеративних змінах тканин призначають Цель Т і Дискус композитум, щоб впливати структурні компоненти тканини або для активації клітинного метаболізму. При загостренні хронічного больового синдрому також призначається Траумель С. Різноманітні форми випуску препаратів дозволяють

урізноманітнити їх призначення і схеми терапії, визначати ефективність, швидкість введення, загальний або місцевий характер дії.

Майже п'ять із половиною мільйонів нещасних випадків у рік стають приводом для звертання до травматолога або сімейного лікаря: з такою частотою громадяни Німеччини стають «жертвами» травм під час занять спортом вдома, на вулиці або в спортзалі. Більше половини із цих випадків відбувається в безпосередній близькості від місця проживання пацієнта. У спортивній медицині використовується цілий ряд засобів сучасної гомеопатії, які рекомендуються для тих, хто прагне організувати для себе аптечку «невідкладної допомоги» при спортивній і побутовій травмі: Траумель С (мазь, гель, таблетки, краплі, ампули) - спортивні травми (забої, розтягнення та ін.), Цель Т (мазь, таблетки, ампули) - остеоартроз суглобів, Лімфоміозот (краплі, ампули) - набряки. При забоях, розтягненнях і розривах зв'язок можна використовувати мазеву пов'язку: на хворе місце нанести шар (товщиною 1-2 мм) Траумель С (мазь), зверху розмістити компрес, поверх якого бинтують еластичний бинт (може використовуватися сітчатий бинт), пов'язка міняється кожні вісім годин.

Тільки в США щорічно реєструють близько 40 млн. людей з такими захворюваннями опорно-рухового апарату, як артрози, тендовагініти, бурсити, від яких особливо страждають професійні спортсмени. Якщо зупинитися на остеоартрозі, так серед його причин крім порушень метаболізму, більшу роль відіграють травми з вивихами, підвивихами суглобів, особливо з ушкодженням зв'язкового апарату, а також важке й нерівномірне навантаження на них. Остання може бути зв'язана зі спортом, особливостями праці й дефектами статури. По статистичним даним на сьогоднішній день в Україні зареєстровано 1млн.250тис. випадків остеоартрозу. Захворювання призводить до руйнування суглобового хряща та ,як наслідок, інвалідизації. Остеоартроз займає перше місце серед всіх захворювань кістково-м'язової системи.

Прикладами є артрози колінних суглобів у футболістів, плечових у волейболістів, гомілковостопних у балерин і ліктьових суглобів у борців і

тенісистів. Остеоартроз розвивається поступово. Спочатку, коли зміни в суглобі мінімальні, він може навіть не турбувати. Потім з'являються періодичні болі, що виникають при великому навантаженні. Потім вони стають більш сильними й іноді виникають у спокої, частіше – після навантаження. Згодом болі можуть стати постійними й сильними, що обмежують рухливість, а сам суглоб деформуватися навіть зовні.

Одне з найбільш проблемних місць опорно-рухового апарата – хрящ, що покриває суглобові поверхні кісток, що й забезпечує їх «м'яку» біомеханіку за рахунок амортизації й гладкого ковзання відносно один одного. Хрящ є різновидом сполучної тканини і являє собою чітко організовану просторову структуру з неклітинного матрикса та клітинних елементів. Неклітинний матрикс багатий протеогліканами, глюкозаміном і хондроїтином. По будові хрящ подібний до губки, що усмоктує в ненапруженому стані, та видавлює при навантаженні в суглобну порожнину протеоглікани.

У фізіологічних умовах відновлення структур матрикса через відсутність у ньому судин підтримується шляхом активного обміну із внутрішньосуглобовою синовіальною рідиною, що містить усі необхідні для цього компоненти. Внутрішньосуглобова рідина одночасно із цим виконує функцію «змащення» для частин суглоба, що рухаються. Здатність хряща витримувати високі динамічні та статичні навантаження і є функція матрикса і його якісного самовідновлення, у цьому виняткове значення належить високій концентрації протеогліканів у матриксі та синовіальній рідині.

Патологічні явища в суглобах викликають дистрофічні й запальні зміни хрящової тканини та внутрішньосуглобової синовіальної рідини, що приводять до дегенерації матриксу. Хрящ втрачає пружність, нерівномірно стоншується, у ньому утворюються глибокі тріщини. Розростання кісткової тканини по краях, які не несуть фізичного навантаження, є причиною деформації суглобів. Із прогресуванням ці явища підсилюються й утягуються все нові суглоби.

Альтернативою стандартному лікуванню є препарати АГТТ, іноді вони бувають і дуже ефективним доповненням до терапії. Непогано зарекомендував

себе комплексний гомеопатичний препарат Цель Т, який відновлює нормальний обмін речовин у тканинах суглоба. Випускається у вигляді мазі, таблеток і розчину для ін'єкцій. До складу Цель Т входять всілякі речовини, необхідні хворому суглобу – це й компоненти, отримані з рослин, і так звані суїс-органні компоненти. Вони дають потужний стимулюючий ефект, активізуючи внутрішньоклітинні процеси. Одночасно вони поставляють будівельні речовини для хряща та сполучної тканини, уражених хворобою. Тому цей препарат дуже популярний у Східній та Західній Європі.

Перспективним є також використання препаратів антигомотоксичної терапії для поліпшення показників працездатності, відновлення після фізичних навантажень. До основних представників недопінгових АГТ засобів, що застосовуються у спортивній медицині для підвищення працездатності, відносяться наступні препарати Коензим композитум (ампули), Убіхінон композитум (ампули), Каталізатори циклу лимонної кислоти (ампули). Дані препарати впливають на метаболічні процеси. Важливим доповненням до терапії можуть стати антигомотоксичні препарати Лімфоміозот (краплі, ампули), Нукс Воміка-Гомакорд (краплі), Берберис-Гомакорд (краплі), дія яких направлена на підтримання дренажу і детоксикації організму.

ВИСНОВКИ

Великим досягненням біорегуляційної медицини є те, що вона може застосовуватися до здорової людини, яка може перебувати в стресових ситуаціях, тому що всі антигомотоксичні препарати є допінгом. Але це такий «природний допінг», який не визначить жоден допінговий комітет, тому що його потребує організм, і він дає результат на клінічному, функціональному й найвищому рівні. Правильно підібрані АГТП підвищують життєву силу, допомагають організму впоратися з надмірними навантаженнями, як фізичними, так і психологічними.

Досвід використання АГТТ у спортивній медицині показав, що в комбінації зі звичайними заходами гомеопатична терапія при травмах і

захворюваннях скорочує ризик розвитку можливих ускладнень і знижує витрати на лікування та реабілітацію спортсменів.

Література

1. Агасаров Л.Г. Фармакопунктура (фармакопунктурна рефлексотерапія). М.: Арнебия. 2015. - 192 с.
2. Биорегуляторный підхід у терапії больового синдрому опорно-рухового апарату. Практичні аспекти застосування комплексних антигомотоксичних препаратів (монографія) / Biologische Heilmittel Heel GmbH. - Москва, 2015. - 48 с.
3. Медична реабілітація в спорті: керівництво для лікарів і студентів / Під ред. В.Н.Сокрута, В.Н.Казакова. - Донецьк: «Каштан», 2011. - 620 с.
4. Монографія на препарат Цель Т / Biologische Heilmittel Heel GmbH. - Москва, 2015. - 48 с.
5. Загальна терапія. Каталог комплексних гомеопатичних препаратів фірми «Билогише Хайльмиттель Хеель ГМБХ». 2015 р. - М.: ЗАТ «Арнебия». 2014. - 404 с.

Волгина Л.Н., Редковец С.Г.

Интегративная медицина и антигомотоксическая терапия: возможности применения в спортивной медицине

(Лекция)

Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика, Киев

Введение. Физическая культура и спорт, с их возможностью постоянно проявлять физическую активность, компенсируют недостаток двигательной активности в современном обществе. Регулярная физическая активность приводит к повышению адаптационных возможностей организма человека. Адаптационные процессы, однако, не исключают возможности получения травм. При лечении травм у спортсменов, или других заболеваний, трудно учитывать возможность отождествления лекарств с допинговыми препаратами.

В последнем случае эффективной альтернативой служат биологические методы лечения, в том числе антигомотоксическая терапия.

Цель. Познакомить врачей клинических специальностей, в частности врачей спортивной медицины, с новыми медицинскими технологиями (гомеопатия, гомотоксикология) в предоставлении превентивной, восстановительной терапии стимулирующих схем воздействия на организм спортсмена.

Результаты. В лекции представлены основные положения гомотоксикологии, условия для развития новых эффективных методов терапии и возможности их использования в спортивной медицине. Приведены рекомендации по назначению препаратов антигомотоксической терапии у спортсменов, для повышения физической работоспособности, при травмах и заболеваниях, для снижения уровня возможных осложнений.

Выводы. Опыт использования АГТТ в спортивной медицине показал, что в комбинации с обычными методами гомеопатическая терапия при травмах и заболеваниях сокращает риск развития возможных осложнений и снижает расходы на лечение и реабилитацию спортсменов.

Ключевые слова: холистическая медицина, антигомотоксическая терапия, спортивная медицина.

Volgina L.N., Redkovets S.G.

Integrative medicine and antihomotoxic therapy: capabilities of using at sport medicine

(Lecture)

National Medical Academy of Postgraduate Education named after P. Shupyk,

Kiev, Ukraine

Introduction. Physical culture and sport, with their ability to exercise physical activity continuously compensate the lack of motor activity in modern society. Regular physical activity increases the adaptive capacity of the human body.

Adaptive processes, however, does not exclude the possibility of injury. In the treatment of injuries in athletes or other diseases, it is difficult to consider the possibility of identified drug doping agents. In the latter case, effective alternative therapies are biological in particular antihomotoxic preparations.

Purpose. To introduce clinical medical specialties, including sports medicine doctors, with new medical technologies (homeopathy, homotoxicology) to provide preventive, regenerative incentive schemes effects on the body of an athlete.

Results. In a lecture presented basic provisions homotoxicology conditions for the development of new effective therapies and their possible to be used in sports medicine. Recommendations are given drugs to destination sportmeniv antihomotoxic therapy to enhance physical diyepromozhnosti, injuries and diseases, to reduce possible complications.

Conclusions. Experience with АНТТ of Sports Medicine showed that in combination with conventional measures of homeopathic therapy for injuries and diseases reduces the risk of possible complications and reduces the cost of treatment and rehabilitation of athletes.

Keywords: Holistic medicine, antihomotoxic therapy, sport medicine.

Волгіна Людмила Миколаївна, к.м.н., доцент кафедри медичної реабілітації, фізіотерапії та спортивної медицини НМАПО імені П.Л.Шупика, м. Київ, вул. Дорогожицького, 9, тел. роб. (044) 2354209

Підпис

Рідковець Світлана Григорівна, асистент кафедри медичної реабілітації, фізіотерапії та спортивної медицини НМАПО імені П.Л.Шупика, м. Київ, вул. Дорогожицького, 9, тел. роб. (044) 2354209, тел. моб. 0672445809

Підпис

Дата